

Ortaokul ve Liselerde Uygulanan Destekleme Kurslarıyla İlgili Öğretmen Görüşleri*

İdris Gökso**, Aslan Gülcü***

Makale Geliş Tarihi: 12/01/2016

Makale Kabul Tarihi: 13/06/2016

Özet

Bu çalışmada öğretmenlerin destekleme kurslarıyla ilgili görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Ortaokul ve liselerde 2014-2015 eğitim-öğretim yılı başında uygulanmaya başlanan destekleme kurslarıyla ilgili 3 ortaokul ve 3 liseden toplam 51 öğretmen görüşü görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması yöntemiyle yapılan bu araştırmayla ortaya çıkarılan öğretmen görüşleri betimsel yöntemle analiz edilmiştir. Bulgulardan elde edilen sonuçlara göre kurslarda görev almanın en önemli sebebi ek ders ücreti olmuştur. Elde edilen bir diğer sonuca göre, kurslarda yaşanan en önemli sorunun materyal eksikliği olduğu görülmüştür. Elde edilen görüşlerin destekleme kurslarının daha etkili, verimli ve sistemli bir şekilde uygulanması bağlamında idarecilere, öğretmenlere ve velilere ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Destekleme eğitimi, kurs, hafta sonu kursları, sınava hazırlık

The Opinions of the Teachers about the Supportive Courses Applied in the Middle Schools and High Schools

Abstract

In this study, the aim is to present the opinions of the teachers about the supportive courses. The opinions of 51 teachers from 3 middle schools and 3 high schools were obtained with interview forms about the supportive courses that are being applied from the beginning of 2014-2015 education year period, in middle schools and high schools. In this study which was conducted using the case study method of quantitative research approaches, the teacher opinions were analyzed by using the descriptive methods. According to the findings obtained through the results, it's been found out that the most important reason to participate in the courses is the additional course fees. According to another result obtained from the study, it's been found out that the most common problem in these courses is the lack of materials to use. It is expected that the obtained opinions will light the way for the administrators, teachers and parents in terms of more effective, efficient and systematical application of the courses.

Key Words: Supportive education, course, weekend courses, preparation for examinations

---

* Bu makale 3.Uluslararası Öğretim Teknolojileri ve Öğretmen Eğitimi Sempozyumunda (ITTES 2015) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Mardin Artuklu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim, ıdrisgoksu47@hotmail.com

*** Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, aslangulcu@gmail.com

1. Giriş

Hayat boyu devam eden bir süreç olan eğitim, toplumun gelişmesi amacıyla gerekli olan ihtiyaçlar doğrultusunda şekillenmekte ve sistemli bir şekilde devam etmektedir. Sistemli bir şekilde devam etmesi sürecinde okullar büyük rol oynamaktadır. Öğrencileri yaşama hazırlayan kurum olarak okul, öğrenci gelişimini sağlamak durumundadır. Akademik anlamda düşünüldüğünde öğrencilerin okuma, problem çözme ve kritik düşünme gibi süreçleri okuldaki eğitim ve öğretim etkinlikleriyle kazanması beklenmektedir (Berberoğlu, 2005). Krajcik & Blumenfeld (2006), öğrencilerin okulda öğrenmeye motive olurlarsa sıkı bir şekilde çalışarak daha iyi öğreneceklerini ileri sürmüşlerdir.

Eğitim kurumlarının etkililiği, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin planlı ve amaçlı bir şekilde gerçekleşmesine bağlıdır. Eğitimde sistem ve düzene olan gereksinim, öğretim programlarını ihtiyaç haline getirmiştir. Öğretim programı; hedef, öğretme süreci ve değerlendirme olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır (Anderson & Krathwohl, 2001; Demirel, 2012; Ertürk, 1998). Hedefler, bir alanda öğrenciye kazandırılması düşünülen bilgi, beceri ve tutum gibi özellikler olarak tanımlanabilir (Anderson ve Krathwohl, 2001; Bilen, 2002). Öğrenciye kazandırılan veya kazandırılması planlanan her bir hedef aynı zamanda bir kazanım olarak ifade edilmektedir. Bilgi, beceri, tutum ve davranışların kazanılması ya da değiştirilmesi ise öğrenme olarak tanımlanmaktadır (Schunk, 1991/2011).

Öğrencilere hedeflerin kazandırılması sürecinde öğretim programlarına destekleyici olması ve öğrenmenin tamamlanması açısından ek eğitimlere ihtiyaç duyulmaktadır. TIMSS 2011 sonuçları incelendiğinde Türkiye'deki matematik ve fen alanında 8.sınıf öğrencilerinin üst düzey becerileri kazanmada sıkıntı yaşadıkları görülmektedir (Büyüköztürk, Çakan, Tan & Atar, 2014). Davis & Sorrel (1995), öğrencinin uygun başarıyı sağlayamadığı durumlarda ek eğitim alması gerektiğini ifade etmektedir. Ek eğitimlere olan ihtiyaç akademik başarıyı artırma isteğinin bir sonucu olabildiği gibi rekabetin bir sonucu da olabilir. Türkiye'de ortaöğretim kurumlarına yerleşmede ve özellikle yükseköğretim kurumlarına yerleşmede öğrenciler ciddi rekabet etmektedirler. Eğitim seviyesi çok yüksek olan ABD ve Japonya gibi ülkelerde bile üniversiteye girebilme sürecinde öğrenciler kıyasıya mücadele etmektedir (Dağlı, 2006; Akt: Baştürk & Doğan, 2010). Sun (1993) ise Tayvan'da, öğrencilerin dersaneler gibi ek eğitimler veren özel eğitim kurumlarına gönderilme sebeplerini; çalışan ebeveynlerin çocuklarıyla ilgilenememesi, akademik başarıyı artıracaklarını düşünmeleri ve devlet okullarının eğitiminin yetersiz olduğunu düşünmeleri şeklinde sıralamaktadır. Huang (1993) ise öğrencilerin dersanelere giderek kötü alışkanlıklardan kurtulduğunu belirtmektedir. Türkiye'de yapılan bazı araştırmalar dersane eğitimi alarak sınavlara giren öğrencilerin almayan öğrencilere nazaran daha başarılı olduğunu ortaya koymaktadır (Morgil, Yılmaz & Geban, 2001; Akt: Baştürk & Doğan, 2010; Okur & Dikici, 2004; Akt: Baştürk & Doğan, 2010). Öte yandan dersaneler, eğitimde fırsat ve imkân eşitliği açısından değerlendirildiğinde ücretli olmaları açısından büyük sorun oluşturmaktadır. Bu sorunu ortadan kaldırmak ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla eğitim politikasının bir sonucu olarak 2014-2015 eğitim-öğretim yılı itibarıyla tüm ortaokul

ve liselerde destekleyici eğitim kapsamında kurslar verilmeye başlanmıştır (MEB, 2014). 2015-2016 eğitim-öğretim yılı itibariyle de dershaneler kapatılmış ve özel eğitim kursları olarak belirli bir çerçevede faaliyet alanları belirlenmiştir (MEB, 2015).

2014-2015 eğitim-öğretim yılı itibariyle uygulanmaya başlanan hafta sonu kurslarına MEB oldukça önem vermektedir. Yapılan teşviklerle hem öğretmen hem de idareci açısından cazip hale getirilen hafta sonu kursları ücretsiz olması açısından da ayrı bir öneme sahiptir. Ancak yeni olması sebebiyle uygulamada sorunlar yaşanabilmektedir. Bu sorunların ortaya çıkarılması, ilgili kursların daha verimli olmasına katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda yapılacak bu araştırma önem kazanmaktadır. Destekleyici eğitim kurslarında aktif rol alan öğretmenlerden görüş alınmasının, bu kursların etkililiği ve yaşanmakta olan sorunların ortaya çıkarılması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmayla 2014-2015 eğitim-öğretim yılında destekleyici eğitim kapsamında uygulanmaya başlanan hafta sonu kurslarının kazanımları, öğretim yöntemi, uygulamadaki sıkıntılar ve çözüm önerileri hakkındaki öğretmen görüşlerinin derinlemesine incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmenlerin kurslarda görev alma sebepleri nelerdir?
2. Öğretmenler, kurslarda hangi öğretim yöntemini kullanmaktadır?
3. Okul idarecileri ve öğretmenlerin kurslarla ilgilenme durumları nasıldır?
4. Kurslarda karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?
5. Kursları verecek öğretmenler nasıl belirlenmelidir?
6. Kurslarda ihtiyaç duyulan materyallerin yeterlilik durumu nasıldır ve bu konudaki çözüm önerileri nelerdir?
7. Kursların süreç içerisindeki gelişimi nasıldır?

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Durum çalışmaları, bir duruma ilişkin etkenlerin bütüncül bir yaklaşımla araştırarak durumu nasıl etkiledikleri veya ilgili durumdan nasıl etkilendiklerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2011). 2014-2015 eğitim-öğretim yılından itibaren ortaokul ve liselerde uygulanmakta olan destekleme eğitimi kurslarıyla ilgili öğretmen görüşlerine başvurulmuştur. Fraenkel, Wallen & Hyun'a (2012) göre katılımcılarla görüşmenin amacı, üzerinde araştırma yapılan konularla ilgili akıllarında ne olduğunu ve ne hissettiklerini ortaya çıkarmaktır.

2.2. Araştırmanın Kapsamı

Üç ortaokul ve üç liseden toplam 51 öğretmenin görüşü, yarı yapılandırılmış görüşme formu (Ek-1) aracılığıyla alınmıştır. Görüşü alınan öğretmenlerin demografik bilgileri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.
Görüşü Alınan Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

Demografik Bilgiler		f	%
Cinsiyet	Erkek	39	76.47
	Bayan	12	23.53
Görev yaptığı okul türü	Lise	26	50.98
	Ortaokul	25	49.02
Öğretmenlik mesleğindeki kıdem	9 ve daha fazla	15	29.41
	3-4 yıl	15	29.41
	7-8 yıl	8	15.69
	1-2 yıl	7	13.73
	5-6 yıl	6	11.76
Branş	Türkçe / Türk Dili ve Edebiyatı	12	23.53
	Sosyal Bilgiler / Tarih /Coğrafya/Felsefe	10	19.61
	Matematik	7	13.73
	Fen Bilgisi / Biyoloji / Fizik	5	9.80
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	4	7.84
	İngilizce	3	5.88
	Belirtmemiş	3	5.88
	Diğer	7	13.73
Lisans eğitimini aldığı alanda öğretmenlik yapıyor	Evet	50	98.04
	Hayır	1	1.96

Tablo 1’de de görüldüğü gibi hem erkek (N=39, %76.47) hem de bayan (N=12, %23.53) öğretmenlerden görüş alınmıştır. Ayrıca hem ortaokulda görev yapan öğretmenlerden (N=25, %49.02) hem de lisede görev yapan öğretmenlerden (N=26, %50.98) görüş alınmıştır. Görüşü alınan öğretmenlerden 9 yıl ve üzeri(N=15, %29.41) ile 3-4 yıllık(N=15, %29.41) tecrübeye sahip olanların çoğunlukta olduğu görülmektedir. Diğer öğretmenlerin ise 7-8 yıllık (N=8, %15.69), 1-2 yıllık (N=7,%13.73) ve 5-6 yıllık (N=6, %11.76) tecrübeye sahip olduğu görülmektedir. Branş dağılımlarına bakıldığında ise Türkçe/ Türk Dili ve Edebiyatı ile sosyal bilgiler/tarih/coğrafya/felsefe branşlarının çoğunlukta olduğu görülmektedir. Ayrıca 51 öğretmenin 50’sinin lisans eğitimini aldığı alanda öğretmenlik yaptığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla görüşü alınan örneklem kitlesinin geniş niteliklere sahip olduğu ve araştırmanın kapsamına uygun olduğu söylenebilir.

2.3. Veri Toplama Süreci ve Analizi

Araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu 3 ortaokul ve 3 lisede gönüllü olan öğretmenlere verilmiştir. Toplam 51 öğretmenin doldurduğu görüşme formları araştırmacılar tarafından toplanmış ve elektronik ortama aktarılmıştır. Formdaki sorular birer ana tema olarak kabul edilmiş ve görüşlerden yola çıkarak araştırmacılar tarafından ortak alt temalar oluşturulmuştur. Toplam 51 öğretmenin görüşü betimsel analiz yoluyla tablolar halinde sunulmuştur. İlgili tablolar yorumlanmış ve öğretmen görüşlerinden doğrudan alıntılara da yer verilmiştir. Doğrudan alıntılar, öğretmenlerin Ö1, Ö2, Ö3, ... Ö51 şeklinde kodlanmasıyla verilmiştir.

2.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formunu oluşturan soruların yazılması sürecinde ortaokulda görev yapan bir okul müdürü ve bir öğretmen ile lisede görev yapan bir öğretmenle yüz yüze görüşme yapılmıştır. Bu görüşmenin yapılmasının amacı destekleme eğitimi kurslarıyla ilgili yararlı ve kapsayıcı verilere ulaşmayı sağlayacak sorular oluşturmaktır. Geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu, bir öğretim üyesi tarafından kontrol edilmiş ve düzeltmeler yapılmıştır. İlgili form öğretmenlere ulaştırılmış ve araştırmayla ilgili bilgi verilmiştir. Yoğun ders programına sahip öğretmenlerin görüşlerini daha geniş zamanda ve rahat bir şekilde belirtebilmeleri amacıyla kendilerine 2 hafta süre verilmiştir. Böylece öğretmenler görüşlerini belirtirken araştırmacıdan etkilenmemeleri ve daha geniş zamanda görüşlerini ifade etmelerine imkân sağlayarak güvenilir veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca öğretmenlerden elde edilen verilerden yola çıkarak, her iki araştırmacı tarafından ortak alt temalar oluşturulmuş ve yanlı değerlendirmelerin önüne geçilmiştir.

3. Bulgular

3.1. Öğretmenlerin Kurslarda Görev Alma Nedenleri

Görüşleri alınan öğretmenlerin kurslarda görev alma nedenleri analiz edilmiş ve Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2.

Hafta Sonu Kurslarında Görev Alma Durumu

Görüşme Sorusu 1: Hafta sonu kurslarında görev alıyor musunuz? Neden?		Evet	N=32
Kurslarda Görev Alma Nedeni		f	%
1.	Ek ders/ ücret	19	59.38
2.	Daha iyi öğrenmelerini sağlamak	6	18.75
3.	Konuları tamamlamak/ tekrarlamak	6	18.75
4.	Öğrencileri sınava hazırlamak	3	9.38
5.	Öğrencilerin başarılarını artırmak	3	9.38
6.	Öğrencilerin soru çözme tekniklerini geliştirmek	3	9.38
7.	Daha fazla soru çözmek	2	6.25

8. Materyal çeşitliliği	1	3.13
9. Öğrencilerin, konuları pekiştirmelerini sağlamak	1	3.13
10. Öğrenme eksikliklerini gidermek	1	3.13
	Hayır	N=19
Kurslarda Görev Almama Nedeni	f	%
1. Ders yoğunluğu ve yorgunluk	5	26.32
2. Aileyle daha fazla zaman geçirmek	3	15.79
3. Görüş belirtmeyenler	11	57.89

Tablo 2'ye göre, görüş belirten öğretmenlerin çoğunluğu (N=32) kurslarda görev aldığını ve buna sebep olarak da ek ders ücretini (f=19, %59.38), kursların daha iyi öğrenmeyi sağlamasını (f=6, %18.75) ve konuları tekrarlamayı sağlamasını (f=6, %18.75) göstermişlerdir. Ayrıca öğrencileri sınava hazırlamak (f=3, %9.38), öğrencilerin başarılarını artırmak (f=3, %9.38), öğrencilerin soru çözme tekniklerini geliştirmek (f=3, %9.38) ve daha fazla soru çözmek (f=2, %6.25) de kurslarda görev alma sebebi olarak gösterilmiştir. Bazı öğretmenler ise kurslarda görev alma sebebi olarak materyal çeşitliliği (f=1, %3.13), öğrencilerin konuları pekiştirmelerini sağlamak (f=1, %3.13) ve öğrenme eksikliklerini gidermeyi (f=1, %3.13) göstermişlerdir. Görüş belirten öğretmenlerden bir kısmı ise (N=19), kurslarda görev almadığını ve buna sebep olarak da ders yoğunluğunu ve yorgunluğu (f=5, %26.32) ve aileyle daha fazla zaman geçirme isteğini (f=3, %15.79) göstermişlerdir. 11 öğretmen ise kursta neden görev almak istemediğiyle ilgili görüş belirtmemiştir. Görüşlerden alınan doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir:

Ö11: "...Öğrencilere yardımcı olmak ve sınava hazırlamak için."-Erkek, Ortaokul, Matematik

Ö13: "...Hafta içi çok yoruluyorum ve hafta sonunu da okulda geçirmek istemiyorum."-Bayan, Lise, Türk Dili ve Edebiyatı

Ö31: "...Öncelikle öğrencilerimi desteklemek, eksiklerini gidermek ve okulunun başarısı için buradayım. Hafta içi deneme, tekrar ve soru çözmek için yeterli vakit bulamıyorum. Bu anlamda ek bir çalışma yapmaya imkân verdiği için oldukça faydalı. Ayrıca ev ekonomisine katkısı da ...."-Bayan, Ortaokul, Türkçe

3.2. Öğretmenlerin Kurslarda Ders Anlatma Yöntemi

Kurslarda ders anlatma yönteminin hafta içiyle farklılık gösterip göstermediğiyle ilgili öğretmen görüşleri analiz edilmiş ve Tablo 3'te verilmiştir. Tablo 3 incelendiğinde görüş belirten 32 öğretmenden 26'sının kurslarda farklı yöntem uyguladığı görülmektedir. Sebep olarak da kurslarda genellikle soru çözme yönteminin kullanıldığı ve sıkça soru çözüldüğü (f=13, %50.00), genellikle sınava yönelik etkinlik yapıldığı (f=5, %19.23) ve konuların derinlemesine işlendiği (f=4, %15.38) gösterilmiştir.

Tablo 3.
Öğretmenlerin Kurslarda Ders Anlatma Yöntemleri

Görüşme Sorusu 2: Öğretmenlerin kurslarda ders anlatma yöntemi, hafta içi ders anlatma yönteminden farklı mı? Neden?		
Ders Anlatma Yönteminin Farklı Olmasının Nedeni	Evet	N=26
	Hayır	N=6
	f	%
1. Daha çok, soru çözme yöntemi kullanılır ve sıkça soru çözülür	13	50.00
2. Daha çok sınava yönelik etkinlik yapılır	5	19.23
3. Konuların derinlemesine işlenmesine imkân sağlar	4	15.38
4. İstekli öğrenciler katıldığı için	2	7.69
5. Eksik konulara yoğunlaşma	1	3.85
6. Öğrenciler daha çok derse katıldıkları için	1	3.85

Ayrıca istekli öğrencilerin kursa katılmasının ders anlatma yöntemini etkilediğini ($f=2$, %7.69) ifade eden öğretmenler de olduğu Tablo 3'ten anlaşılmaktadır. Görüş belirten bir öğretmen kurslarda eksik konulara yoğunlaştığını ve başka bir öğretmen de kurslarda öğrencilerin daha çok derse katıldıklarını ve bu durumun ders anlatma yöntemini etkilediğini ifade etmiştir. Aşağıda görüşlerden doğrudan alıntılanan bazı görüşlere yer verilmiştir:

Ö8: "...Hafta içi başarısız öğrenciler dersi sabote edebilir ve müfredat yetiştirmek isteyeceği için yeteri kadar soru çözemez. Hafta sonu ya da hafta içi kurslarında ise ilgili öğrencilerin katılımı fazla olduğundan daha verimli ders işleniyor." Bayan, Ortaokul, Fen ve Teknoloji

Ö26: "...Kurslarda seviye sınıfları oluşturulmuşsa kesinlikle farklı olacaktır. İyi bir sınıfta konu daha detaylı işlenip çok daha fazla örnek soru çözümü yapılabilecekken seviyesi düşük sınıflarda anlatım biçimi farklı olacaktır." Erkek, Lise, Türk Dili ve Edebiyatı

Ö37: "...Hafta içi anlatılan konular hafta sonu soru çözerek pekiştiriliyor. Yani hafta içi daha çok konu anlatımı yapılırken hafta sonu ise soru çözme üzerinde yoğunlaşıyor." Erkek, Ortaokul

3.3. Okul İdaresi ve Öğretmenlerin Kurslarla İlgilenme Durumları

Okul idaresinin ve öğretmenlerin kurslarla ilgilenme durumlarıyla ilgili öğretmen görüşlerine başvurulmuş ve 51 öğretmenin görüşü alınmıştır. Öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda ortaya çıkarılan alt temalar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4.
Okul İdaresi ve Öğretmenlerin Kurslarla İlgilenme Durumları

Görüşme Sorusu 3: Okul idaresi / öğretmenler kursları önemsiyor mu? Neden?		
Kursların Önemsene Nedeni	Evet: 46, Hayır: 1, Kararsız: 4	
	f	%
1. Öğrenci başarısını artıracığı düşünülüyor	19	41.30
2. Öğretmenin sorumluluk bilinci, öğrenciye faydalı olmak istemesi	13	28.26

3. Okulun başarısı, diğer okullarla rekabet	7	15.22
4. Ek ders / ücret	6	13.04
5. Öğretmenin verimli olmak istemesi	3	6.52
6. Dershanelerin açığını kapatma	1	2.17
7. Öğrenci ve veliyle olan ilişkiyi geliştirir	1	2.17
8. Öğrencinin başarısının artması disiplini de sağlar	1	2.17

Öğretmenlerin çoğu okul idaresi ve öğretmenlerin kursu önemsediklerini ifade etmiştir (N=46). Buna sebep olarak; öğrenci başarısını artıracığının düşünülmesi (f=19, %41.30), öğretmenin sorumluluk bilinci ve öğrenciye faydalı olmak istemesi (f=13, %28.26), okul başarısı ve diğer okullarla rekabet (f=7, %15.22), ek ders ücreti (f=6, %13.04) ve öğretmenin verimli olmak istemesi (f=3, %6.52) gibi nedenler ileri sürülmüştür. Ayrıca birer öğretmen de kursların; dershanelerin açığını kapatmasını, öğrenci ve veliyle olan ilişkiyi geliştirmesi ile disiplini sağlamasını önemseme sebebi olarak göstermişlerdir. Bazı görüşler aşağıda doğrudan alıntı şeklinde verilmiştir:

Ö1: “İdare ve öğretmenler kursları önemsiyor. Okul başarısının artmasında etkili olduğunu düşünüyor. Derste vermedikleri etkinlik ve testleri çözmeleri, öğretmeni ve öğrenciyi motive ediyor.” Bayan, Ortaokul, Fen ve Teknoloji

Ö25: “Evet, çok önemsiyor. Sebep olarak; sorumluluk bilinci, kendini ispat etme ve kabul etme dürtüsü de sayılabilir.” Erkek, Lise, Fizik

Ö48: “Okul idaresi ve öğretmenler özellikle TEOG ile birlikte kursları daha da önemsemeye başladı. Çünkü bu kurslar okulun ve öğretmenlerin başarılarını etkileyebilecek en önemli etkenlerden birisi.” Erkek, Ortaokul, Matematik

3.4. Kurslarda Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Kurslarda karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara önerilen çözümlerle ilgili 44 öğretmenin görüşü alınmış ve Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5.

Kurslarda Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Görüşme Sorusu 4: Kurslarda öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar nelerdir? Nasıl çözülebilir?		
Karşılaşılan Sorunlar	N= 44	
	f	%
1. Materyal eksikliği (kitap, A4 kâğıdı, fotokopi makinesi, toner vb.)	13	27.27
2. İstekli olmayan öğrencilerin problem yaratması	11	22.73
3. Bazı öğrencilerin devamsızlık yapması	7	15.91
4. Kursların ücretsiz olması, önemi azaltıyor	5	11.36
5. Yardımcı hizmetler personeli sıkıntısı (temizlik, vb.), fiziki şartlar	3	6.82
6. Ders programının yoğunluğu	3	6.82
7. Sınava hazırlık algısıyla yürütülmesi	1	2.27
8. Öğrenci sayısının fazla olması	1	2.27
Çözüm Önerileri		
1. Materyal eksikliği giderilmesi	9	20.45

2. Öğrenciler, kursla ilgili bilinçlendirilip kursa motive edilmeli	5	11.36
3. Öğrenci, sadece istediği ders için kursa katılmalı	4	9.09
4. Temizlik sorunları giderilmeli ve fiziki şartlar iyileştirilmeli	3	6.82
5. Her öğrenci kursa alınmamalı belirli kurallar konulmalı	2	4.55
6. Kurs öğretmenini, öğrenci tercih etmeli	1	2.27
7. Farklı öğretmen ya da farklı okulun öğretmeni tarafından kurs verilebilir	1	2.27

Tablo 5 incelendiğinde ön plana çıkan sorunların sırasıyla materyal eksikliği (f=13, %27.27), istekli olmayan öğrencilerin problem yaratması (f=11, %22.73), bazı öğrencilerin devamsızlık yapması (f=7, %15.91), kursların ücretsiz olmasının kurslara olan önemi azaltması (f=5, %11.36), yardımcı hizmetler personel ve fiziki şartlarla ilgili sorunlar (f=3, %6.82), ders programının yoğunluğu (f=3, %6.82) olduğu görülmektedir. Ayrıca sınava hazırlık algısıyla yürütülmesini ve öğrencinin sayısının fazla olmasını da sorun olarak gören birer öğretmen olmuştur. Yukarıda ifade edilen sorunların çözümü için ortaya atılan öneriler; materyal eksikliğinin giderilmesi (f=9, %20.45), öğrencilerin kurslarla ilgili bilinçlendirilmesi ve motive edilmesi (f=5, %11.36), öğrencinin kursta sadece istediği derse katılmasının sağlanması (f=4, %9.09), temizlik sorunlarının giderilmesi ve fiziki şartların iyileştirilmesi (f=3, %6.82), her öğrencinin kursa alınmaması (f=2, %4.55), kurs öğretmenini öğrencinin tercih etmesi gerektiği (f=1, %2.27) ve farklı öğretmen ya da farklı okuldaki öğretmenler tarafından da kursun verilebileceği (f=1, %2.27) şeklinde olmuştur. İlgili görüşleri yansıtan doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir:

Ö14: “...Öğrencinin önüne ders-öğretmen tercihi konulmalıdır. Öğrencinin tercih ettiği öğretmenden ders alması ilgisini arttıracaktır. Okul idaresi, kurslara geldiği halde huzursuzluk çıkararak, kurallara uymayanları kursa almamalıdır.” Erkek, Lise, Tarih

Ö17: “En önemli sıkıntı doküman sıkıntısı gibi duruyor. Gerekli dokümanların temin edilebilmesi için para gerektiğinden bu paranın toplanması idare ve öğretmenleri zorlayabiliyor. Maalesef her ne kadar açılan kurslar okula takviye için dense de üniversite sınavına hazırlık kursları olarak görüleceklerdir. Bu da şu anlama geliyor ki dershanelerin sorumluluğu MEB okullarına geçmiş durumda.” Erkek, Lise, Matematik

Ö44: “Öğrencinin istekli olmaması. Fiziki koşullar. Materyal eksikliği.” Bayan, Lise, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

3.5. Kurs Öğretmeninin Belirlenmesi

Kurs öğretmenin kimin tarafından belirlenmesi gerektiğiyle ilgili görüş belirten toplam 23 öğretmen, kurs öğretmenin öğrenci tarafından ve 18 öğretmen ise okul idaresi tarafından belirlenmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Tablo 6.
Kursları Verecek Öğretmenin Belirlenmesi

Görüşme Sorusu 5: <i>Hafta sonu kurslarını öğrencilerin tercih ettiği öğretmenler mi vermelidir, yoksa okul idaresinin belirlediği öğretmenler mi vermelidir? Neden?</i>		Öğrenci belirlemeli: N=23	
Sebepler		f	%
1. Öğrenci daha başarılı olur		6	11.76
2. Öğretmen daha verimli ve faydalı olur		4	7.84
3. Öğrencinin ilgi, motivasyon ve memnuniyeti artar		4	7.84
4. Öğrenci kimden daha iyi anladığını kendisi daha iyi bilir		3	5.88
5. Öğrenci, öğretmenle daha rahat iletişim sağlar		3	5.88
		Okul idaresi belirlemeli: N=18	
1. Kursun farklı öğretmenden farklı öğretim tekniğiyle alınması başarıyı artırır		5	9.80
2. Aksi takdirde, hem öğrenci hem de öğretmende yetersizlik sendromu ve dikkat eksikliği yaşanabilir		2	3.92
3. Çünkü her öğrenci her öğretmeni tanımıyor		2	3.92
4. Ancak öğrencilere, öğretmen memnuniyet anketleri yapılmalı		1	1.96
5. Neden belirtmemiş		5	9.80
		Diğer: N=10	
1. Kurs, gönüllü öğretmenler tarafından verilmeli		7	13.73
2. Farketmez		3	5.88
3. İdare de öğrenciler de objektif davranmayabilir, farklı çözüm bulunmalı		2	3.92
4. Öğretmen, okul aile birliği ve idarecilerden oluşan bir komisyon, kurs verecek öğretmeni belirleyebilir		1	1.96
5. Milli eğitimin önermesi daha doğru olur		1	1.96

Tablo 6'da da görüldüğü gibi kurs öğretmenini öğrencinin belirlemesi durumunda öğrencinin daha başarılı olacağı (f=6, %11.76), öğretmenin daha verimli ve faydalı olacağı (f=4, %7.84), öğrencinin ilgi, motivasyon ve memnuniyetinin artacağı (f=4, %7.84), öğrencinin daha iyi anlayacağı (f=3, %5.88) ve öğrencinin öğretmenle daha rahat iletişim kuracağı (f=3, %5.88) ifade edilmiştir. Okul idaresinin belirlemesi durumunda ise farklı öğretmenden ve farklı öğretim yöntemiyle ders alma imkânı olabileceği ve bu durumun başarıyı artıracığı (f=5, %9.80) ifade edilmiştir. Kurs öğretmenini öğrenciler seçmesi durumunda öğretmenlerde yetersizlik sendromu ve motivasyon eksikliği yaşanabileceği ifade edilmiştir. Ayrıca her öğrencinin her öğretmeni tanımadığını ve dolayısıyla kursun okul idaresi tarafından belirlenmesi gerektiğini ifade eden öğretmenler de (f=2, %3.92) olmuştur. Bir öğretmen ise öğretmenin idare tarafından belirlenmesi gerektiği ancak öğrencilere memnuniyet anketleri uygulanabileceği ifade edilmiştir. Ayrıca kursun gönüllü öğretmenler tarafından verilmesi gerektiği şeklinde görüş belirten öğretmenler de olmuştur (f=7, %13.7). Kurs öğretmenin kim tarafından belirlendiğinin bir önemi olmadığını (f=3, %5.88), idarenin de öğrencinin de objektif davranamayabileceği (f=3, %5.88), öğretmen, okul aile birliği ve idarecilerden oluşacak bir komisyon tarafından da belirlenebileceği (f=1, %1.96) ya da MEB tarafından da önerilebileceği (f=1, %1.96) şeklinde görüş belirten öğretmenler olmuştur.

Yukarıdaki görüşleri yansıtan doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir:

Ö5: “Okul idaresi öğretmen ayrımı yapmadan gelişigüzel bir dağılımla öğrenci ile öğretmeni buluşturulmalı. Yolu öğretilen de öğrencide de yetersizlik sendromu yaşanabilir ki bu da verimi ve konsantrasyonu etkiler.” Erkek, Ortaokul, Türkçe

Ö11: “Öğrencilerin tercih ettiği öğretmenler vermelidir. Çünkü öğrenci öğretmen uyumu ve öğrencinin güveni ilgi ve isteği artırır.” Erkek, Ortaokul, Matematik

Ö35: “... İdareciler de öğrenciler de öğretmenleri değerlendirirken objektif olamayabilir. İdare kendi açısından sorun çıkarmayan öğretmenleri tercih ederken öğrenciler onları çok yormayan ve yüksek not veren öğretmenleri tercih edecektir. Açıkçası daha adaletli ölçütler olmalı.” Erkek, Ortaokul, Matematik

Ö43: “Bence burada öğretmenin gönüllü olması esastır. Ama tercih yapmak gerekirse tabi ki öğrenciler hafta sonu derslerini tercih ettikleri öğretmenlerden alursa verim artar.” Bayan, Lise, Matematik

3.6. Kurslarda İhtiyaç Duyulan Materyallerin Durumu

Kurslarda ihtiyaç duyulan materyallerin yeterli olup olmadığı ile ilgili toplam 51 öğretmenin görüşü alınmıştır. Görüş belirten öğretmenlerden bir kısmı (N=16) materyallerin yeterli olduğunu, bir kısmı da yeterli olmadığını (N=27) ifade etmiştir. Bazı öğretmenler ise görüş belirtmemiştir (N=8). Sunulan çözüm önerileri ise Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7.

Kurslarda Gerekli Materyallerin Durumu

Görüşme Sorusu 6: *Doküman, test, soru bankası gibi materyaller yeterli mi? Değilse, çözüm öneriniz?*

Çözüm Önerileri	Evet: 16, Hayır: 27, Fikir Belirtmeyen: 8	
	f	%
1. Materyal desteği (kitap, soru bankası, test, A4 kâğıdı, fotokopi makinesi, toner vb.) MEB tarafından sağlanmalı	17	62,96
2. Materyal desteği veli tarafından sağlanmalı	7	25,93
3. Materyal desteği veli, öğretmen ve MEB tarafından sağlanmalı	2	7,41
4. Materyal ihtiyacını aza indirgeyerek, akıllı tahtalar aktif olarak kullanılabilir	1	3,70

Tablo 7 incelendiğinde materyal sorunuyla ilgili çözüm önerileri olarak materyal desteğinin MEB tarafından sağlanması gerektiği (f=17, %62.96), materyal desteğinin veli tarafından sağlanması gerektiği (f=7, %25.93), materyal desteğinin veli, öğretmen ve MEB tarafından sağlanması gerektiği (f=2, %7.41) ve materyal ihtiyacını azaltacak akıllı tahtaların aktif olarak kullanılabilmesi (f=1, %3.7) şeklinde görüş belirtildiği görülmektedir. Bu görüşlerden doğrudan alıntılar aşağıda sunulmuştur:

Ö7: “Maalesef yeterli değil, çoğu zaman fotokopi ile işler halledilmeye çalışılıyor. Ancak çok ayrı bir sıkıntı oluyor (toner, kâğıt, zaman).” Erkek, Ortaokul, Sosyal Bilgiler

Ö19: “Yeterli değil. MEB tarafından kurslar için gerekli materyaller MEB tarafından özenle hazırlanmalı ve kullanıma sunulmalıdır.” Erkek, Lise, Tarih

Ö35: “Kurslar için öğrencilerden az da olsa bir para alınmalı. Bedava olan şeylere verilen kıymetin az olduğunu düşünüyorum. Materyaller yeterli ama verimli kullanılmıyor. Öğrenciler o materyaller karşılığında bir şey vermedikleri için bilinçli kullanıyor.” Erkek, Ortaokul, Matematik

3.7. Kursların Süreç İçerisindeki Gelişimi

Kursların süreç içerisindeki gelişimiyle ilgili toplam 51 öğretmenin görüşü alınmış ve öğretmenlerin bir kısmı sürecin gelişerek devam ettiğini (N=20), bir kısmı da gelişerek devam etmediğini (N=12) ifade etmiştir. Ayrıca görüş belirtmeyen öğretmenler de (N=19) olmuştur. Sürecin gelişimiyle ilgili olarak Tablo 8’de verilen görüşler neden olarak sunulmuştur.

Tablo 8.

Kursların Süreç İçerisindeki Gelişimi

Görüşme Sorusu: Kursların başladığı günden bu güne kadar devam eden süreç gelişerek, kendini yenileyerek mi devam ediyor? Sizce nedeni nedir?				
Görüşler	Fikir belirtmeyen N=19		Evet N=20	
	f	%	f	%
1. Zamanla farkındalık oluşuyor, ilgi artıyor	6	18.75	6	18.75
2. Sınıf mevcudunun kalabalık olmaması motivasyonu artırıyor	2	6.25	2	6.25
3. İstekli ve başarılı öğrenciler, başarısız öğrencileri olumlu anlamda etkiliyor	1	3.13	1	3.13
4. Kurstaki başarının, derslerdeki başarıyı da beraberinde getirmesi	1	3.13	1	3.13
5. Öğretmenlerin ilgili olmaları öğrencileri olumlu yönde etkiliyor	1	3.13	1	3.13
	Hayır N=12			
1. Yoğun ders programı öğrencileri devamsızlığa itiyor	3	9.38	3	9.38
2. Öğrencinin uzun süre okulda kalması, sıkılmasına neden olabilir	2	6.25	2	6.25
3. Kurs imkânlarının yetersizliği	2	6.25	2	6.25
4. Hafta içinden farklı bir durum yok	1	3.13	1	3.13
5. Ücretsiz olması zamanla ilgiyi azaltıyor	1	3.13	1	3.13
6. Zamanla ilgi azalıyor	1	3.13	1	3.13

Tablo 8’de de görüldüğü gibi kursların gelişerek devam ettiğini ifade eden öğretmenler buna sebep olarak kursların zamanla farkındalık oluşturmasını (f=6, %18.75) öne sürmüştür. Ayrıca sınıf mevcudunun kalabalık olmamasının motivasyonu arttırdığı şeklinde görüş belirten öğretmenler de olmuştur (f=2, %6.25). Ayrıca birer öğretmen; istekli ve başarılı öğrencilerin başarısız öğrencileri olumlu anlamda etkileyebildiğini, kurstaki başarının dersteki başarıyı da beraberinde getirdiğini ve öğretmenlerin ilgili olmasının öğrencileri olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir.

Gelişerek devam etmediğine sebep olarak da yoğun ders programı sonucunda devamsızlık durumunun oluşması ($f=3$, %9.38), öğrencinin uzun süre okulda kalması ($f=2$, %6.25) ve kurs imkânlarının yetersizliği ($f=2$, %6.25) gösterilmiştir. Ayrıca birer öğretmen de hafta içinden farklı bir durum olmadığını, ücretsiz olmasının zamanla ilgiyi azalttığını ve zamanla ilginin azaldığını ileri sürmüştür. Öğretmenlerin görüşlerinden doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir:

Ö1: *“Başladığı günden bu güne gelişerek ilerliyor. Sorumluluk sahibi öğrenciler daha istekli ve diğer öğrenciler bundan etkileniyor.”* Bayan, Ortaokul, Fen ve Teknoloji

Ö10: *“... Öğrencinin haftanın 7 günü okulda bulunması çocuk üzerinde olumsuz etkiler oluşturuyor. Okul dışında, kendilerine ve ailelerine ayırdıkları zaman "yok" denecek kadar az.”* Erkek, Ortaokul, Türkçe

Ö19: *“Kurslar illa ki almak isteyen öğrenci için faydalıdır. Ama öğrenciye kurs öncesinden kendi kendini planlama, oto kontrol süreçleri verilmelidir.”* Bay, Lise, Tarih

4. Tartışma ve Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada öğretmenlerin destekleme kurslarıyla ilgili görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Kurslarda öğretmenlerin görev alma sebebi, kurslarda tercih ettikleri öğretim yöntemlerindeki değişiklikler, öğretmen ve idarecilerin kursu önemseme durumları, öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar, kursu veren öğretmenlerin görevlendirilme şekli, materyal durumu ve kurslarda sürecin ilerleyişiyle ilgili olmak üzere toplam 7 açık uçlu soru aracılığıyla öğretmenlerin görüşleri alınmıştır. Alınan görüşler betimsel yöntemle analiz edilmiş ve bulgular ortaya çıkarılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre, kurslarda görev almanın en önemli sebebinin ek ders ücreti olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenler, öğrencilerin daha iyi öğrenmelerini sağlamak, konuları tamamlamak ve tekrar yapmayı da önemli nedenler olarak görmüşlerdir. Kursta görev almayan öğretmenler ise sebep olarak ders yoğunluğunu ve aileyle vakit geçirememeyi ileri sürmüşlerdir. Öğretmenlerin çoğu, kurslarda dersi hafta içinden farklı bir şekilde işlediklerini ve sebep olarak da kurslarda soru çözme odaklı ve sınava yönelik bir yöntem takip ettiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca bazı öğretmenlerin, pek anlaşılmayan konuları derinlemesine işlemeye de fırsat bulduklarını ifade etmişlerdir. Okul idaresi ve öğretmenlerin genel olarak kursları önemseyip önemsemediklerini belirlemeye yönelik alınan görüşlerde neredeyse öğretmenlerin çoğunun, okul idaresi ve kurs öğretmenlerinin kursu önemsediklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin başarısını artıracığının düşünülmesi, öğretmenlerin sorumluluk bilinci ve öğrenciye faydalı olmak istemesi buna sebep olarak gösterilmiştir. Ayrıca okul başarısı, diğer okullarla rekabet ve ek ders ücreti almak gibi hususlar da sebepler arasında yer almıştır. Sun (1993) Tayvan’da yaptığı araştırma sonucunda akademik başarıyı artırması sebebiyle öğrencilerin ek eğitim kurslarına katıldığını ifade etmiştir. Ayrıca Sun (1993) çalışan ebeveynlerin çocuklarıyla ilgilenemediğinden kursa gönderdiğini ileri sürmüştür. Türkiye’de ise ebeveynlerin çocuklarını ne amaçla hafta sonu kurslarına gönderdiği konusunda

henüz bir bulguya rastlanmamıştır. Elde edilen bir diğer sonuca göre, kurslarda yaşanan en önemli sorunun materyal eksikliği olduğu görülmüştür. TIMSS 2011 sonuçlarına dayalı olarak hazırlanan ulusal matematik ve fen raporunda da okullardaki materyal eksikliğine vurgu yapılmıştır (Büyüköztürk vd., 2014, s.129). İstekli olmayan öğrencilerin problem yaratması ve bazı öğrencilerin devamsızlık yapması gibi sorunlarla da karşılaşıldığı alınan görüşlerden ortaya çıkmıştır. Hazırlanan TIMSS raporunda da sınıftaki ilgisiz öğrencilerin sayısı azaldıkça akademik başarının artma eğiliminde olacağı sonucuna ulaşılmıştır (Büyüköztürk vd., 2014, s.133). Ayrıca bazı öğretmenler, öğrencilerin ücret ödememesinden dolayı kursları pek önemsemediklerini ifade etmiş ve bu durumu bir sorun olarak nitelendirmiştir. Sınıflardaki öğrenci sayısının fazla olması durumunda problem olacağı da alınan görüşlerden anlaşılmıştır. Yapılan bazı araştırmalar sınıftaki öğrenci sayısının akademik başarıyı etkilediğini göstermektedir (McGiverin, Gilman & Tillitski, 1989; Akt: Akbaba-Altun, 2009). Hafta sonu kurslarında öğretmenin öğrencinin tercihiyle belirlenmesi durumunda öğrencinin daha rahat, ilgili, verimli ve başarılı olacağı ifade edilmiştir. Öğretmenin tercih edilmesinde niteliğinin belirleyici olacağı düşünüldüğünde akademik başarının da gelişme göstereceği beklenebilir. Zira Darling-Hammond (2000) öğretmen niteliğinin başarıyı artıran faktörler arasında olduğunu ortaya koymuştur. Öte yandan öğrencinin farklı öğretmenden ders almasının farklı ders anlatım yöntemi sağlayacağını ve bu durumun öğrenci başarısını olumlu yönde etkileyeceğini ortaya koyan görüşlere de rastlanmıştır. Kurslarda yaşanan materyal eksikliği sorununun MEB tarafından karşılanması gerektiği görüşü ön plana çıkmıştır. Kursların süreç içerisinde daha iyiye doğru gittiğini belirten öğretmenlerin yanı sıra, zamanla devamsızlık yapıldığını ve öğrencilerde sıkılmanın gözlemlendiğini ifade eden öğretmenler de olmuştur. Bu durum motivasyonun düşmesiyle açıklanabilir. Nitekim Bean, Bush, McKenry & Wilson (2003) öğrencinin başarılı olmasında motivasyon ve ilginin önemine işaret etmişlerdir. Motivasyonu artıran övgü, öğretmenin tutum ve davranışı, öğrencinin algısı ve ödül gibi unsurların (Akbaba, 2006) etkili kullanımı sıkılmayı asgari seviyeye düşüreceği ve ilgiyi arttıracığı söylenebilir.

Elde edilen sonuçların destekleme kurslarının daha etkili olmalarına katkı sağlayacağı beklenmektedir. Kurslarla doğrudan ilişkili olan ve kurs sürecini en iyi tanıyanların kurs öğretmenleri olduğu göz önünde bulundurulduğunda, yaşanan sorunları ve en yapıcı görüşleri ortaya koyacak olanların da yine kurs öğretmenleri olacağı anlaşılmaktadır. Bu açıdan bakıldığında elde edilen görüşler destekleme kurslarının daha etkili, verimli ve sistemli bir şekilde uygulanması bağlamında idarecilere, öğretmenlere ve velilere ışık tutacağı düşünülmektedir.

Öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda elde edilen sonuçlardan yola çıkarak şu önerilerde bulunulabilir:

- ✓ Kurs programları hazırlanırken öğrenci görüşleri alınabilir.
- ✓ Hafta içi programları, ders saati ve ders süresinin daraltılıp hafta sonu kurslarına daha geniş zaman ayrılması konusunda düzenlemeler yapılabilir.

- ✓ MEB tarafından öğrencilere dağıtılan kitap uygulamasına benzer şekilde kursa özel haftalık dergi, test vb. materyaller geliştirilebilir.
- ✓ Sadece istekli olan öğrencilerin kursa alınması sağlanabilir.
- ✓ Kurs süreci boyunca ilgi ve motivasyonun sürekliliğini devam ettirmek amacıyla sosyal faaliyetler (futbol, voleybol, basketbol, satranç, gezi, yarışma, dijital oyun vb.) de sürece dâhil edilebilir.

Kaynakça

- Akbaba-Altun, S. (2009). İlköğretim öğrencilerinin akademik başarısızlıklarına ilişkin veli, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 567-586.
- Akbaba, S. (2006). Eğitimde motivasyon. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 343-361.
- Anderson, L. W. (Ed.), Krathwohl, D. R. (Ed.), Airasian, P. W., Cruikshank, K. A., Mayer, R. E., Pintrich, P. R., Raths, J. & Wittrock, M.C. (2014). *Öğrenme öğretim ve değerlendirme ile ilgili bir sınıflama: Bloom'un eğitimin hedefleri ile ilgili sınıflamasının güncelleştirilmiş biçimi*. (Çev. D. A. Özçelik). Ankara: PegemA yayıncılık.
- Baştürk, S. & Doğan, S. (2010). Lise öğretmenlerinin özel dersaneler hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(2), 135-157.
- Bean, R. A., Bush, K. R., McKenry, P. C. & Wilson, S. M. (2003). The impact of parental, support, behavioral control, and psychological control on the academic achievement and self-esteem of African-American and European American Adolescents. *Journal of Adolescent Research*, 18(5), 523-541.
- Berberoğlu, G. (2005). Öğrenci başarısının yıllara, okul türlerine, bölgelere göre incelenmesi: ÖSS ve PISA analizi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 4(7), 21-35.
- Bilen, M. (2002). *Plandan uygulamaya öğretim*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakan, M., Tan, Ş. & Atar, H. Y. (2014). *TIMSS Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması*. MEB YEĞİTEK Genel Müdürlüğü, İşkur Matbaacılık: Ankara. <http://timss.meb.gov.tr/wp-content/uploads/TIMSS-2011-8-Sinif.pdf> adresinden 12.01.2016 tarihinde alınmıştır.
- Darling-Hamond, L. (2000). Teacher quality and student achievement: A review of state policy evidence. *Education Policy Analysis Archives*, 8(1), 1-46.
- Davis, D. & Sorrell, J. (1995). Mastery learning in public schools. Educational Psychology Interactive. Valdosta, GA: Valdosta State University. <http://teach.valdosta.edu/whuitt/files/mastlear.html> adresinden 20.12.2015 tarihinde alınmıştır.
- Demirel, Ö. (2012). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Ertürk, S. (1998). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayını.
- Fraenkel, J., Wallen, N., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). Boston: McGraw Hill.

- Huang, K.M. (1993). Discussing cramming school. *Hsien Tai Chiao Yu*, 8, 145-151.
- Krajcik, J. S. & Blumenfeld, P. C. (2006). Project-based learning. In K.R., Sawyer.(Ed), *The Cambridge handbook of the learning sciences*. Cambridge University Press: New York.
- MEB. (2014). Millî Eğitim Bakanlığı örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları yönergesi. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/orgundestek_1/orgundestek_1.html adresinden 20.12.2015 tarihinde alınmıştır.
- MEB. (2015). Millî Eğitim Bakanlığı özel öğretim kurumları yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/08/20150808-5.html> adresinden 20.12.2015 tarihinde alınmıştır.
- Schunk, D. H. (2011). *Eğitimsel bir bakışla öğrenme teorileri*. (Çev. M. Şahin). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. (Eserin orijinali 1991’de yayımlandı).
- Sun, K. H. (1993). The situation and causes of cramming school in elementary school and junior high school in Kaohsiung. *Chiao Yu Tzu Liaw Wen Chai*, 31, 135-153.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ek-1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu**Sayın Meslektaşımız,**

Bu formla, siz değerli meslektaşlarımızın destekleyici eğitim kapsamında verilen hafta sonu kurslarıyla ilgili görüşleri alınmaya çalışılmaktadır. Soruları içtenlikle cevaplamanız ve görüşlerinizi rahatça yazmanız araştırmanın güvenilirliği açısından büyük önem arz etmektedir. Görüşleriniz ve bilgileriniz hiçbir şekilde (okul, idare vd.) üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır. Gösterdiğiniz duyarlılıktan ve emekten dolayı teşekkür ederiz.

Öğr. Gör. İdris GÖKSU

Prof. Dr. Aslan GÜLCÜ

Araştırmacı

Araştırmacı

➤ Kişisel Bilgiler (Lütfen size göre uygun olan seçeneği işaretleyiniz.)

1) Cinsiyetiniz:

 BAY BAYAN

2) Görev yaptığınız okul türü:

 ORTAOKUL LiSE3) Branşınız? _____
_____ Öğretmeni

4) Öğretmenlik mesleğindeki kıdeminiz?

_____ Yıl

5) Lisans eğitimi aldığınız alanda mı öğretmenlik yapıyorsunuz?

 EVET HAYIR**➤ Destekleyici eğitim kapsamında verilen hafta sonu kurslarıyla ilgili sorular:**

- Hafta sonu kurslarında görev alıyor musunuz? Neden?
- Öğretmenlerin kurslarda ders anlatma biçimi, hafta içi ders anlatma biçiminden farklı mı? Neden?
- Okul idaresi / öğretmenler kursları önemsiyor mu? Neden?
- Kurslarda öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar (idare, tercih, ücret, öğrenci vb.) nelerdir? Nasıl çözülebilir?
- Hafta sonu kurslarını öğrencilerin tercih ettiği öğretmenler mi vermelidir, yoksa okul idaresinin belirlediği öğretmenler mi vermelidir? Neden?
- Doküman, test, soru bankası gibi materyaller yeterli mi? Değilse, çözüm öneriniz?
- Kursların başladığı günden bu güne kadar devam eden süreç gelişerek, kendini yenileyerek mi devam ediyor? Sizce nedeni nedir?

Extended Abstract

During the process of objective redounding to students, additional educations are needed in terms of being supportive to education programs and completion of learning. As the need for additional education can be a result of desire to increase academic success, it can be a results of rivalry. Some studies conducted in Turkey propound that students who enter the exams after having private teaching are comparatively more successful than those who do not (Morgil, Yılmaz & Geban, 2001; Okur ve Dikici, 2004). From other perspective, schoolrooms pose a problem considering equal opportunities on education since there are not free of charge. To eliminate this problem and to provide equal opportunities in education, as a result of education policies, as of 2014-2015 education year, supportive courses within the scope of education are given in all secondary and high schools (MEB, 2014). And as of 2015-2016 education year, schoolrooms are shut down and decided a certain field of activity as private teaching institutions (MEB, 2015).

As of 2014-2015 education year, weekend courses that came into effect are given much significance by MEB. With being attractive by both teacher and administrator with the encouragements, these weekend courses of great importance with being free of charge. However, because of being new, there might be problems during the application process. Revealing these problems will contribute to the efficiency of related courses. This study to-be-conducted in this context gain importance. Collecting the remarks from teachers who have an active role in supportive education courses are considered important in terms of revealing efficiency and current problems.

With this study, about the gains, education methods, problems during application and suggestions for solution of weekend courses that came into effect in the scope of supportive education in 2014-2015 education year, remarks of teachers are expected to be investigated profoundly. In this context, teachers' remark on supportive courses are aimed to be executed. Teachers' remark are collected via 7 open-ended questions about reasons to have a duty in these courses, changes on the education methods they prefer in the courses, caring of course by teacher and administrative, problems encountered by teachers, the way of assignment of teachers that gives the course, state of material and progress of the process of courses. During the process of writing the questions which create the semi-structured interview form by the researcher, a director and a teacher in a high school are interviewed face-to-face. Purpose of this interview is to create questions which will provide beneficial and inclusive data about supportive education courses. The developed semi-structured interview form is check by an academic member and necessary adjustments are made. The teachers are given a period of 2 weeks, and so it is provided for them not to be effected by the researcher and to reflect their remarks in an extended time period. The related forms are later collected by the researcher and transferred to electronic platform. Collected remarks are analyzed with the descriptive method and findings are revealed.

According to the gathered findings, it is revealed that the most important reason to have a duty in courses is the additional course fee. Also, teachers considered providing a better education to students, completing courses and repeating them as important reasons. Teacher who did not have a duty in courses alleged density of the courses and not spending time with family as reasons. Most of the teachers claimed to have the lessons in a different way than they do in weekdays and as reasons they alleged to follow a question-solving focused and exam-centered method. Some teachers also claimed that they find opportunity to teach not-fully-understood lessons profoundly. In the remarks collected in regards of determining if the school administration and teacher care about the courses in general, almost most of the teachers stated that school administration and course teachers care about the courses. Deliberating about the increase of students' success, sense of responsibility of teachers and desire to be helpful to the students are brought forward as reasons for this. Additionally, success of the school, rivalry with other schools and earning additional course fee are among the reasons. According to another obtained result, most important encountered problem in the courses is the lack of materials. Problems like issues caused by unwilling students and absenteeism of some students are revealed with the collected remarks. Also, some teachers stated that some students do not care much about the courses since they do not pay, classified this situation as a problem. High number of students in the classroom being a soon-to-be problem is also understood from collected remarks. On the case of determining the students by teacher for the weekend courses, it is stated that students will be more comfortable, interested, productive and successful. When it is considered that on the preference of teacher qualification might be determinant, it can also show that there will be a progress in academic success. On the other hand, some remarks which state that students having lessons from different teachers will provide different lesson teaching method and this situation will affect the success of student in a positive way are also encountered. The remark which claims that lack of materials should be provided by MEB came into prominence. Right along with teachers who state that the courses are showing progress in time, there are also teachers whose state that it is observed that absenteeism is done in time and some students are bored.

The collected results are to contribute to the efficiency of supportive courses. When it is considered that course teachers are directly related to courses and they recognize the course process the best, it is understood that it is again the course teachers who will propound the encountered problems and most constructive remarks. When viewed from this aspect, collected remarks will straighten out the things for administrators, teachers and parent in the context of application of supportive courses in a more effective, productive and systematic way.